

Պոլսոյ Մխիթարեան «Lycée»-ի հայերէնի ուսուցիչ
 Սեւան Տէյիրմէնճեանին,
 իր աշակերտները, Ռուբէն Սեւակի ծննդավայր տարած
 ըլլալուն պատճառով պաշտօնէն վտարուելուն իրական
 պատմութիւնը

Բաց Նամակ Սեւան Տէյիրմէնճեանին

Յարգելի Սեւան Տէյիրմէնճեան,

Ինչո՞ւ Ռուբէն Սեւակի կեանքի պատմութիւնը աշակերտներուդ
 սորվեցնել ուզեցիր.

Չէի՞ր գիտեր որ Ռուբէն Սեւակը թուրքերուն կողմէ շատ վտանգաւոր մէկը
 նկատուած էր...

1915ին Պոլսոյ ոստիկանապետը եղող Bedri պէյը՝ գերմանական
 արխիւներուն մէջ գտնուող վաւերաթուղթերուն համեմատ Ռուբէն
 Սեւակին համար սա խօսքերը ըսած էր.-

«Ռուբէն Սեւակ կը նկատուի մէկը այն մտաւորականներէն, որուն
 զանգուածներու վրայ ունեցած ազդեցութենէն կը վախցուի» (1): ...

Թուրքերը 1916ին իրենց կատարած ցեղասպանութիւնը ուրանալու համար
 նոյն թուականին Պոլսոյ մէջ թրքերէն լեզուով գիրք մը հրատարակեցին:
 Յետոյ 1917ին նոյն գիրքը ֆրանսերէնի թարգմանելով հրատարակեցին
 հետեւեալ վերտառութեամբ.-

«Aspirations et agissement révolutionnaires des Comités Arméniens» (Հայկական
 Կոմիտէներուն յեղափոխական ըղձանքը եւ վարմունքը):

Թրքական «մասալներու» եւ սուտերու վրայ հիմնուած այս գիրքին մէջ
 հայերուն իբր թէ թուրքերուն դէմ կատարած «ջարդը» կը պատմուի...:
 600 էջնոց այս գիրքին մէջ միայն մէկ հատ բանաստեղծութիւն մը կայ՝ իբր
 հայկական յեղափոխութեան խորհրդանիշը: Այս բանաստեղծութիւնը,
 հայերուն կողմէ պաշտուած Դանիէլ Վարուժանին եւ կամ Սիամանթոյինը
 չէ, այլ հայերու կողմէ մոռացումի ենթարկուած Ռուբէն Սեւակի «ՎԵՐՋԻՆ
 ՕՐՕՐ» բանաստեղծութիւնն է (2)...:

Սիրելի Սեւան Տէյիրմէնճեան, ինչո՞ւ վտանգաւոր Ռուբէն Սեւակին հետ
 զբաղեցար...: Օրինակ ինչո՞ւ ֆրամասոն Գրիգոր Զօհրապի մասին
 չմտածեցիր...: Թուրքերուն հետ «եղբայրութիւն» քարոզող այս «մեծ
 տաղանդ» տխմարը՝ իր տարած սխալ քաղաքականութեան պատճառաւ
 հայկական ցեղասպանութեան ամենամեծ պատասխանատուներէն մէկն է
 ինձ համար...: